

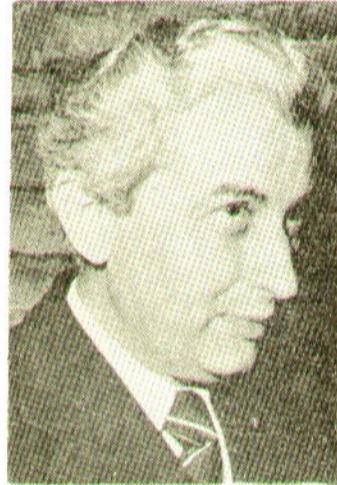
Пријоморске новине

лист ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

ИЗЛАЗИ ПЕТНАЕСТОДНЕВНО

ГОДИНА IV • БРОЈ 59 • 10. ЈУН 1975.

ЦИЈЕНА 2 ДИНАРА

Будислав Шошкić

ДЕЛЕГАТСКИ СИСТЕМ И СОЦИЈАЛИСТИЧКА САМОУПРАВНА ДЕМОКРАТИЈА

ДРУГ БУДИСЛАВ ШОШКИЋ, ПРЕДСЈЕДНИК СКУПШТИНЕ СР ЦРНЕ ГОРЕ ОДРЖАО је у сали клуба делегата предавање које нешто скраћено доносимо у овом броју. МЕЂУНАСЛОВИ СУ ДАТИ У РЕДАКЦИЈИ

одређене скупштине општине или шије заједнице, био, фактички, ван процеса одлучивања, отуђен од политичке власти, као што су, из истог разлога, одборници, односно посланици, у таквим условима, отуђени од своје бирачке основе, па су били у положају да говоре у своје име, можда и у име својих бирача, али без њиховог активног учешћа у дефинисању смјеница и суштинских политичких ставова.

Примјеном делегатског принципа базу скупштинског система чине све основне самоуправне организације и заједнице које помоћу својих делегација и делегата учествују у припрема

политичара него од делегата који су, највијим дијелом, били радници. Они су бијали инструкције бирача, њима подавали рачуне и били стални смеђивци. Даље, у Паришкој комуни скупштина чије била парламентарно него радио и, исто вријеме, законодавно-извршно тјело.

У октобарској револуцији, и непосредно послије ње, совети радничких, сељачких и војничких депутати били су највиши облик власти. Нижи совети и њихови конгреси били су основа из које су се бирали делегати за своје на вишем нивоу. Значи, и ту налазимо, у запетку, делегатски систем...

Може се, исто тако, поставити питање: да ли новим Уставом мијевамо основну оријентацију у развоју скупштинског система, да ли тек сада починјемо да заснивамо делегатски систем? Мислим да се без претјеривања може рећи да су народнослободилачки оборби у јеку ослободилачког рата и револуције већ значили афирмацију делегатског принципа. У тадашњим, веома тешким условима сеоски, рурални и градски народнослободилачки оборби бирачи су у активно учешће радника, сељаштва, револуционарне интелигенције, војника наша револуције, и народнослободилачки оборби на ширим терitorijama такорећи су произлазили из оних основних келија власти. Према томе, већ у ослободилачком рату постојао је спој револуционарне иницијативе маса и њиховог непосредног учешћа у вршењу власти и чарте организације те власти којој је основни печат давала Комunistичка партија Југославије, њена политика и залагање њених чланова.

У фази револуционарног етатизма првих година послије завршетка рата имали смо настављање такве практике, иако се у том услову није могло избегнути велика концепција економске и политичке моћи у врховима Партије и државе. Она је омогућила да се власт концентрише у мало руку, па је временом све више долазила до изражавања свемој државном апарату. Почело је срачунавање врхова Партије са државним извршним и управним органима на свим нивоима. Дошло је до разградњавања гломазне професионалне структуре руковођења: функције репрезентовања класних интереса почеле су да се претварају у монопол моћи, а функције власти да се отржују од контроле друштва и да се осамостаљују. У том услову дошло је до ширења политичког професионализма, потискања и формализовања улоге скупштине и делегатског принципа, до разрастњања посредништва. За тај период је карактеристично, поред осталог, идентификовање људи с партијским и државним функцијама. Ако је човек једном изабран у општински или централни комитет, сматрано се да само ако направи неку озбиљну грешку треба да се замијени другим. Слично је

КА ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЈИ ОВЛАШЋЕЊА И ОДЛУЧИВАЊА

ПОСТАВЉА СЕ ПИТАЊЕ улоге југословенских комуниста. Мислим да се с разлогом може рећи да су све аутентичне револуције тежиле тајвом систему, тајвом начину одлучивања. Већ Паришка комуна 1871. године је по свом друштвеном бићу била влада радничке класе, нови тип државе. Скупштина чије била састављена од професионалних

НАШ ДУГ И ОБАВЕЗА

Слиједећи иницијативе и захтјеве многих бораца и породица палих бораца, истицане у разговорима и на састанцима мјесних удружења СУБНОР-а, у Будви се 2. јуна 1975. године састао Иницијативни одбор за подизање споменика палим борцима и жртвама фашистичког терора из Маина и Будве. Том приликом једногласно је оцијењено да је тридесет година послије ослобођења заиста крајње вријеме да се приступи испуњавању нашег великог дуга и обавезе према палим друштвеним и закључено да се већ у овој јубиларној години прославе тридесетогодишњице побједе над фашизмом и ослобођења земље оточне с непосредним припремама за изградњу споменика.

Да би се бројни и сложени задаци што боље организовали и успијешно обавили, формиран је Одбор за подизање споменика, који ће се обратити друштвено-политичким и радним организацијама, као и грађанима да помогну ову иницијативу.

Било и с одборничким и посланичким функцијама тако да су многи људи по пет-шест пута бирали за одборнике и посланике. То је онда било природно, произлазило је просто из склопа односа. Идентификовање људи с функцијама носило је и многе опасности и у погледу отуђивања тог управљачког сastava od маса, од класе и, такође, у погледу нагомилавања тих функција, из опасности да се ни једин одних не може обавити како треба. Нарочито штетним последицама резултирало је одсуство природне циркулације кадрова и ограничено обављање сastava скupština и других политичких структура.

РАЗГОВОР О РАЗВОЈУ РУМУНИЈЕ

У оквиру међународне сајдње Општински комитет Савеза комуниста Будве у заједници са ЦК СК Црне Горе, организовао је 9. јуна разговор са другом Станком Стефаном на тему: „Друштвено-економски развој Румуније у свјетлу докумената XI конгреса КП Румуније“. У разговору су учествовали чланови друштвено-политичког актива будванске општине.

Усвајањем оријентације на социјалистичко самоуправљање и први практични кораци у његовом развоју захтјевали су промјене у политичком систему, зачење улоге скупштине, реафирмисање принципа скupštinske владавине и, посебно, ширију делегатског принципа. Јер, самоуправљање је морало да покрене социјалну енергију класе, њену иницијативу и стварања. Политика је морало све више да постане јавна ствар, а неモノполистичко право уског круга посвећених и упућених. С тим у вези долази до десентрализације овлашћења и одлучувања, у свему томе даје значајан подстицај успостављање комуналног система.

Са самоуправљањем, иако се ми фактичко налазимо у првој етапи његовог развоја, долази до ширења кадровске базе: преко два милиона радних људи бирано је у оргane самоуправљања, нове генерације радника углавном имају завршenu осмогодишњу школу и, по правилу школу у рангу школе другог ступња, један и по милион радника завршио је школу за радничка занимља, а преко једне трећине су високо квалифицирани и квалифицирани, међу запошленима има преко 10% са високом и вишом спремом. Ове чињенице показују да се с развојем самоуправљања ширila кадровска база и да је то, такође, било значајна претпоставка за свеобухватнију и пунујујујују дешавања.

Уставним законом од 1953. године установљава се вијеће производњача у свим скupštinama друштвено-политичких заједница, а Уставом из 1963. године уводи се вијеће радних заједница, које имају одређене делегатске карактеристике. Тада се установљава и пријава ротације, смјениваче и ограниченој поновном избора, укључујући одборнике и посланике. То је, практично, значило почетак краја затворености политичких структура.

И поред овите оријентације ка остваривању делегатског принципа, у скupštinama, на свим нивоима, постојали су доста снажни елементи политичко-представничког система. То се, нарочито, отеждало у чињеници да нијесу били исти тијуцијализовани облици директног, организованог и непосредног учешћа самоуправљање друштвене базе у животу и одлучувању у скupštinama, није било делегација као сталних облика и органа самоуправних организација и заједница, а без тога је долазило до тога да су посланици или одборници могли да говоре и гласају у своје име као општеполитички представници. Томе треба додати и чињеницу да су у скupštinama, од општине до федерације, доминантну улогу имала општеполитичка вијећа. Упоредо с тим ишао је и веома опасан тренд — стапило је сма-

(Наставак на 3. страни)

Делегатски систем и социјалистичка самоуправна демократија

(Наставак са 1. стране)

њивана заступљеност непосредних производа у скупштинама. Није сувишно да то илуструјемо неким подацима. У Савезној скупштини 1963. године међу посланицима било је 5,5% радника, а у 1969. години 0,8%. У републичким скупштинама — свима — 1963. године радника међу посланицима било је 7,5%, а 1969. године 2,4%. Наравно, постојало су вијенаца разних заједница, али у тима су највише били заступљени руковођени кадрови. Примјером ради, у Привредном вијеку Савезне скупштине 65% савладници су директori разних организација. То је био рефлекс стварног стања и односа у бази друштва.

Указао сам, и то сасвим фрагментарно, на генезу скупштинског система и пријему делегатског принципа да бих нагласио следеће: још у јеку ослободилачког рата и оружаног дијела револуције почeo је да се афирмише делегатски принцип, а почетком самоуправљања постојала је јасна визија и оријентација ка јачању улоге скупштина и реафирмисању принципа скупштинске владавине, засноване на делегатском систему. Све те замисли нијесу се могла успоставити на пречак, за кратко време, снагом декрета и одлука, већ је све то захтијевало дугу, сложену и често неправну борбу, у којој је било и значајних пророда, али и повлачења, колебања и поступања.

Можемо, међутим, рећи да је тај процес отворен и да је радикалан раскид с политичко-представничким системом постао могућ, неопходан и неодложан онда кад су на дневни ред стављена питања од чијег је решавања зависило освајање одлучујуће позиције радничке класе у систему друштвене репродукције. А из свега тога произлази да увођењем делегатског система драгујемо систем самоуправне директне демократије и скупштинске владавине на сопственим основама нашег система.

ОСТВАРИВАЊЕ СУШТИНЕ ДЕЛЕГАТСКОГ ПРИНЦИПА

ПОГЛЕДАЈМО ШТА ЈЕ ДО САДА УРАВЕНО у највиши Републици у погледу остваривања суштине делегатског принципа. Читава 1974. година била је испуњена веома замашним пословима око изграђивања институционалних оквира, неопходних за остваривање делегатског система. Тиме су биле створене основне институционално-организационе претпоставке да се суштина делегатског система постепено оствари и прореди. На путу смо да делегатски принцип остваримо као универзални, поуздан и по начелама новог Устава, јер он се пријењује и у оквиру организација у свим скупштинама друштвено-политичких заједница. Као што је познато, ради савјет основне организације друштвено-политичког рада, у мјесним заједницама и у свим скупштинама друштвено-политичких заједница. Као што смо изјавили, ради савјет основне организације друштвено-политичког рада, у мјесним заједницама и у свим скупштинама општина и Републике. Већ имамо делегације које су истовремено и стални органи самоуправних организација и заједница и савјети биоја у радној организацији треба да буду састављени од делегата — радника из основних организација друштвено-политичког рада. Мјесне заједнице конституишу се тако да омогућавају ширу примјену делегатског принципа. Слично је и са самоуправним интересним заједницама и њиховим скупштинама. Све то битно међународно друштвено-политичкој заједници, а прије свега ту се мисли на скупштине општина и Републичку скупштину. Већ имамо делегације које су истовремено и стални органи самоуправних организација и заједница и савјети биоја у радној организацији и скупштине Републике и на својеврстан начин, Скупштине СФРЈ. Оне почињу да живе и дјелују као савјети дјелова и скупштина друштвено-политичких заједница и као органи радних колектива. То је облик радног повећавања скупштина с друштвеним базом. У нашој невеликој Републици имамо 1.757 делегација са преко 23.300 чланова. Само по себи то говори колики су огроман стваралачки потенцијал налази у тим делегацијама, а то, истовремено, указује на сложеност послова у погледу изграђивања тог потенцијала у токове политичког одлуčivanja. Свакако, то се не може остваривати у једном замаху — неопходан је дугорочан, добро организовани напор свих организованих социјалистичких снага друштва.

Од значаја је то што су већ измијењене структуре и организације скупштина општина, али и Скупштина Републике. Вијена скупштина општина и Републике конституишу се у основи на истим принципима. Тежило се да се сви основни интереси, односно сви видови интереса и сви најважнији објекти организованы радних људи изразе у статусу, карактеру и надлежностима вијена друштвено-политичког вијена и вијена мјесне заједнице, односно вијена општина и Републичкој скупштини.

Вијена друштвено-политичког рада има најшири обим надлежности, с обзиром на повећану и растућу улогу самоуправних организација друштвено-политичког рада. На добром путу су вијена друштвено-политичког рада, и у општинама, и у Републичкој скупштини, развијамо као кичму скупштинског система, јер Устав обавезује на такву практику: да

се ни једно питање које задире у материјалне односе и тиче се распоредавања оствареног броја, утврђивања намјене спровостава за потребе опште и заједничке потрошње, не може решавати без одлуке Вијена друштвено-политичког рада.

Сложеност око афирмисања улоге Вијена друштвено-политичког рада простира се, поред осталог, из чињенице што су и делегати тој Вијене, и у општинама и у Републици, људи које имају редовни посао у привредним и другим привредним делегатствима, што у тим вијенима нема људи који се професионално баве пословима у скупштини. То је, управо, оно што смотримо као људе који не баве се радног мјеста, него да они са радног мјеста, помоћу делегација и делегата, непрестано и директно утичу на ток и садржину одлучивања у скупштини.

Вијена општина у Скупштини Републике има могућност да оствари још већу улогу у смислу појачања итица општина као друштвено-политичких заједница у одлучивању у Скупштини Републике. Вијена мјесних заједница у општинским скупштинама значе мјесто и облик опреког учења грађана на усмјереност и сајршину одлука које се усвајају у скупштинама општина.

У практици смо почели да битно мијењамо улогу друштвено-политичких у односу на рану општеполитичку вијену. Друштвено-политичка вијена су облици институционалног, организованог и непрекинутог учешћа друштвено-политичких организација, објединених у Социјалистичком савезу, са Савезом комуниста на челу, у разу и одлучивању у скупштинама, другим ријечима, то значи да тиме друштвено-политичке организације узимају на себе заједницару, и то јавну одговорност за сајршину одлука које се у скупштинама усвајају у општинама, Републици и федерацији — или то је било обично постфестум. Са оваквом улогом и позицијом друштвено-политичког вијена непосредно обогавају за одлуке које се усвајају у скупштинама. То, наравно, знатно повећава обавезу друштвено-политичких организација.

Да би друштвено-политичкој вијени могло да оствари своју значајну улогу, неопходно је да друштвено-политичке организације ојељују у бази друштва, унутар самоуправних интересних заједница, упућују делегација: да се изјашњавају о сваком битном питању развоја политичке, о сваком значајном системском решењу, о свим питањима која запира у положају човјека, у друштвено-економске и политичке односе. Ми ту већ имамо обједињена искуства. Социјалистички савез је с разлогом покренуо иницијативу да се користију најважнија питања која се тичу права и мјеснобитних обавеза друштвено-политичких организација, односно њихових изабраних форума, у ствари, делегација и делегати у друштвено-политичким организацијама, а ради чијих савјета у радној организацији треба да буду састављени од делегата — радника из основних организација друштвено-политичког рада. Највећи делегатски принцип остваримо као универзални, поуздан и по начелама новог Устава, јер он се пријењује и у оквиру организација у свим скупштинама општина и Републике. Већ имамо делегације које су истовремено и стални органи самоуправних организација и заједница и савјети биоја у радној организацији треба да буду састављени од делегата — радника из основних организација друштвено-политичког рада. Мјесне заједнице конституишу се тако да омогућавају ширу примјену делегатског принципа. Слично је и са самоуправним интересним заједницама и њиховим скупштинама. Све то битно међународно друштвено-политичкој заједници, а прије свега ту се мисли на скупштине општина и Републичку скупштину. Већ имамо делегације које су истовремено и стални органи самоуправних организација и заједница и савјети биоја у радној организацији и скупштине Републике и на својеврстан начин, Скупштине СФРЈ. Оне почињу да живе и дјелују као савјети дјелова и скупштина друштвено-политичких заједница и као органи радних колектива. То је облик радног повећавања скупштина с друштвеним базом. У нашој невеликој Републици имамо 1.757 делегација са преко 23.300 чланова. Само по себи то говори колики су огроман стваралачки потенцијал налази у тим делегацијама, а то, истовремено, указује на сложеност послова у погледу изграђивања тог потенцијала у токове политичког одлуčivanja. Свакако, то се не може остваривати у једном замаху — неопходан је дугорочан, добро организовани напор свих организованих социјалистичких снага друштва.

Значајан је резултат што смо, пријењујући заједнице које произилазе из Устава, обновили састав скупштина у општинама и у Републици. У Републичкој скупштини од 135 делегата 103 су први пут у Скупштини. Према расположивим подацима, близу 80% састава у скупштинама у Црној Гори, и Републичкој скупштини, први пут су били. Такође је порасла заступљеност непосредних производа у скупштинама општина и Скупштини Републике, иако, наравно, тим још не можемо бити задовољни.

ПРОГРАМИРАЊЕ ДОБИЈА ЗНАТНО ВЕЋИ ЗНАЧАЈ

До сада смо, и то уз интензивне напоре усипали да приведемо крају институционално-организационо престројавање у друштвеним дјелатностима и самоуправним интересним заједницама. Тако сада, фактички, долазе на дневни ред питања чијим решавањем се мијењају друштвено-економски односи. То су одлуке о стопама обавезног доприноса за не-привредне друштвено-дјелатности, односно самоуправне интересне заједнице за остваривање принципа слободне размјене рада, принципа солидарности у оквиру самоуправних интересних заједница итд.

Одређене промјене учињене су и о начину одлучивања. Иако су то тек први кораци, немамо разлога да потчијењујемо њихови значај. У Пословнику Скупштине Социјалистичке Републике Црне Горе и у пословницима скупштина општина, али и Скупштине Републике. Вијена скупштина општина и Републике конституишу се у основи на истим принципима. Тежило се да се сви основни интереси, односно сви видови интереса и сви најважнији објекти организованы радних људи изразе у статусу, карактеру и надлежностима вијена друштвено-политичког вијена и вијена мјесне заједнице, односно вијена општина и Републичкој скупштини, развијамо као кичму скупштинског система, јер Устав обавезује на такву практику: да

се и одлучује у скупштини, и кад је ријеч о врсти материјала који се доставља делегацијама, о обезбеђењу неопходног временског расpona да би делегације могле да се темељито припреме за расправу, да се о свему томе изјасне... да би се од утврђивања тих норми понашања, дошло до изграђивања праксе, која би била на нивоу тих принципа и норми, потребно је уложити велики напор и сигурно је да те замисли није лако остваривати. Ипак, може се рећи да је почело директно комуницирање скупштина овлашћених предлагача и делегација. Већ се нешто мијења и у начину припрема програма рада скупштина, где програмирање добија знатно већи значај. Како из искуства

јавља и одлучивање у скупштини, и делегати. Да ли ће то бити радници или уже неформалне групе, технобирократизоване, како се то често каже, структуре, зависи од стања односно у свакој одређеној основној организацији удрженог рада и, у вези с тим, у свакој одређеној радној или сложеној организацији удрженог рада. Зато, кад анализирамо разлоге због чега су многе делегације недовољно активне, или ишчекују да неке други мјесто њих формулише основна становишта, онда треба тражити прво одговор на питање: ко и како утврђује смјернице у основним организацијама удрженог рада и у самоуправним заједницама и како се долази до ставова у делегацијама?

ОСНОВАТИ ИНФОРМАЦИОНО-ДОКУМЕНТАЦИОНЕ ЦЕНТРЕ

У неким срединама као да не постоји потреба да се сазијавају делегације, јер се сматра да су одређени ужи политички активи или круг функционера доволни да би ставови заузели и пренијели делегатима, тако да у пракси често долази до тога да ти ужи кругови замјењују, односно општескупују улогу делегација. Некад су то и секције делегата, које могу да имају значајну улогу у погледу усаглашавања ставова између делегата из различних радиција и друштвених средина. Али и једна секција не може да замјени обговорност делегације.

Наглашавајући сложеност поса који је у директној зависности од фактичког стања односно, од распореда мјени у основним организацијама удрженог рада и у мјесним заједницама, жељимо да укажемо на чињенице да ми још нијесмо успијели да створимо неопходне услове за објављивање делегација, чак, пејзаж, ни да их објављујемо, и да се још увијек мало ради на њиховом осособљавању за обављавање веома сложених задатака. На основу анализе послова које треба да обављају делегације, односно питања о којима треба да се изјашњавају, дошли смо да процејнемо да би се изјашњавају, да су у питању закони, друге одлуке и мјере које се предлажу. Са истим циљем покренули смо и „Делегатске новине“, које сада излазе као заједничко гласило Скупштине Социјалистичке Републике Црне Горе и Скупштине СФРЈ.

Рекао бих нешто о још неискоришћеним могућностима у развијању делегатског система. Искуство показује да претежан број делегата у свим вијенима Републичке скупштине настоји да се што активније односи према проблемима који се разматрају. Испољава се доста изотрена одговорност у односу на делегације, односно развијен је сензibilитет пре ма интересима појединих дјелова у друштвено-политичким системима. Искуство показује да претежан број делегата у свим вијенима Републичке скупштине настоји да се што активније односи према проблемима који се разматрају. Испољава се доста изотрена одговорност у односу на делегације, односно развијен је сензibilитет пре ма интересима појединих дјелova у друштвено-политичким системима. Искуство показује да претежан број делегата у свим вијенима Републичке скупштине настоји да се што активније односи према проблемима који се разматрају. Испољава се доста изотрена одговорност у односу на делегације, односно развијен је сензibilитет пре ма интересима појединих дјелova у друштвено-политичким системима. Искуство показује да претежан број делегата у свим вијенима Републичке скупштине настоји да се што активније односи према проблемима који се разматрају. Испољава се доста изотрена одговорност у односу на делегације, односно развијен је сензibilитет пре ма интересима појединих дјелova у друштвено-политичким системима. Искуство показује да претежан број делегата у свим вијенима Републичке скупштине настоји

ИЗ РАДА САВЕЗА БОРАЦА

Видан допринос превазилажењу негативних појава у нашем друштву

Динамика и пиз значаја вјујају рад Општинског одбора Савеза удружења бораца Народноослободилачког у рата протеклом двогодишњем периоду, а ових дана је одржала и редовна изборна Скупштина на којој је, између остalog, разматран и извештај о досадашњем раду.

Своју активност борачка организација заснивала је на на одлукама Десетог конгреса СКЈ, Шестог конгреса Савеза комуниста Црне Горе, Седмог конгреса Савеза удружења бораца НОР Југославије и Четврте скупштине СУБНОР-а Црне Горе.

Протекли период карактерише свестрана активност на реализацији задатака који пристичу из Писма Предсједника Тита и Извршног бироа Предсједништва СКЈ. Потребно је подсјетити се да су многи борци и прије Писма указивали на разне негативности у друштву и на перијештаја питања.

Организација Савеза бораца осврнула се самокритички на свој рад, сагледавши сопствене слабости, тражено је идејно-политичко јединство јер, управо се у нејединству налази клица проблема.

На сједницама и изборним скупштинама истичана је обавеза бораца и организација СУБНОР-а да се боре против непријатељских снага које се супротстављају политици СКЈ, са посебним акцентом на појаве национализма и нарушавања братства и јединства.

Савез бораца испољавао је у свему активност као друштвено-политичка организација чији су циљеви истоветни са задацима Савеза комуниста и са кретањима нашег социјалистичког самоуправног друштва. Динамичан развој овога краја, односно позитивни резултати у економском развоју опште наметнули су бржи темпо у политичком ангажовању и ове организације.

У протеклом периоду разправљано је о многим нејештима питањима чланова борачке организације, као што су писке пензије једног броја учесника рата и прилично осјетне разлике у њивским примањима.

Посебна пажња посвећена је његовању револуционарних традиција. На нашем подручју подигнуто је 29 споменика обиљежја (пет споменика) која су посвећена погинулим рату и другим значајним датумима наше револуције. У протеклом периоду подигнути су спомени-плоча у Буљарици и надгробни споменик Спасу Калуђеровићу у Бечићима. Покренута је иницијатива око подизања споменика погинулим борцима са подручја Мани и из старог града Будве. Ради се на припремама за издавање спомен-књиге у којој би биле биографије и фотографије бораца погинулих у НОР. На припреми материјала за ову спомен-књигу раде другови Пеко Љијешевић и Др Мирослав Лукетић.

Општински одбор, у заједничкој са сељанима Браћа, покренуо је акцију за обиљежавање спомен-гробнице

седморици стријељаних бораца у Народноослободилачком рату.

У селу Кулачама приводи се крају акција на подизању спомен-чесме на којој ће бити уписано имена бораца погинулих у првом и другом светском рату. Такође је покренуто и питање зајед-

Рако Дулетић

ничког споменика за све погинуле с подручја наше општине.

У току 1974. године, у оквиру прославе тридесетогодишњице ослобођења наше општине, посјећени су споменици и спомен обиљежја погинулим и стријељаним борцима. Препоручено је да појединачно пишу о својим сјењањима из народно-ослободилачког рата, о раду Партије и омладинске организације и о данима проведеним по затворима и логорима.

Наметнула се потреба неодложног, хитног и систематског рјешавања питања ратних војних инвалида, па је у 1973. години бањска и климатска лијечења користило 23, а у 1974. години 27 инвалида. Социјалну заштиту остварило је 13 инвалида, а право на материјално обезбеђење пет учесника ратних ратова.

У протеклом периоду разправљано је о многим нејештима питањима чланова борачке организације, као што су писке пензије једног броја учесника рата и прилично осјетне разлике у њивским примањима.

Посебна пажња посвећена је његовању револуционарних традиција. На нашем подручју подигнуто је 29 споменика обиљежја (пет споменика) која су посвећена погинулим рату и другим значајним датумима наше револуције. У протеклом периоду подигнути су спомени-плоча у Буљарици и надгробни споменик Спасу Калуђеровићу у Бечићима. Покренута је иницијатива око подизања споменика погинулим борцима са подручја Мани и из старог града Будве. Ради се на припремама за издавање спомен-књиге у којој би биле биографије и фотографије бораца погинулих у НОР. На припреми материјала за ову спомен-књигу раде другови Пеко Љијешевић и Др Мирослав Лукетић.

Општински одбор, у заједничкој са сељанима Браћа, покренуо је акцију за обиљежавање спомен-гробнице

Посебна пажња посвећена је самохраним родитељима погинулих бораца. Поред тога стално се поставља, појављује и указује на перијештаја стамбена питања бораца. Наиме, постоји око 90 милијара динара за решавање стамбеног проблема, па је у прошлјој години отпочела изградња зграде у којој борци треба да добију око 20 станови.

У протекле две године организација Савеза удружења бораца радила је и на прикупљању средстава за изградњу дома бораца НОР и омладине Југославије у Кумровцу. Нашија општина било је препоручено од Републичког координатора одбора да уплати 60.000,00 динара за поменуту изградњу, а уплаћено је нешто више — 77.754,00.

Цјелокупна активност организације Савеза бораца дала је видан допринос превазилажењу разних негативних појава у нашем друштву, чиме ће убудуће посвећивати још више пажње интересовања и труда.

За предсједника Општинског одбора СУБНОР-а изабран је друг Рако Дулетић.

В. Л.

ОБАВЈЕШТЕЊЕ

На тридесет другу годину њеног формирања, 17. јуна 1975. године, одржане су састанак бораца Четврте пролетерске (пријорске) бригаде, који живе на територији наше општине, ради оснивања Секције бораца ове славне јединице. Молимо све другове и другарице који су се борили у саставу ове бригаде да присуствују састанку који ће се одржати у згради Скупштине општине Будва (у клубу делегата) са почетком у 9 часова.

ОПШТИНСКИ ОДБОР
СУБНОР

ДЕЛЕГАТСКИ СИСТЕМ

(Наставак са 2. стране)

лике. Вриједело би напора и труда ако би се, у оквиру скупштине општине или у оквиру Социјалистичког савеза у општини, организовали такви информационо-документациони центри који би могли да буду састављиши делегата и мјеста за довољавање. У циљу разређења суштине неког предлога или аманомана, неопходна је помоћ економиста или правника, након чега одређена иницијатива може добити такав облик, у складу са одредбама пословника одређене скупштине, да постаје предмет разматрања.

ТЕК ПРЕДСТОЛИ ОЗБИЉАН ПОСАО

Оно што смо до сада урадили у скупштинама општине. Скупштини Републике, у извршним и управним органима значи тек почетак. Кад је ријеч о начину рада и припремању сједница не треба заборавити да смо сви организационо, кадровски и технички доста непримјерени дочекали установљавање делегатског система, схваћеног као универзални принцип. Веома снажно дејство има и сила иницијативе годинама увршћиваног традиционалистичког начина мишљења и рада у скупштинама друштвено-политичких заједница, извршним и управним органима. Има доста формализма и рутинерства, а много наше службе и у општинама и у Републици прилично су закржљале, нарочито оне које сада имају знатно веће обавезе и задатке у односу на делегације. Зато треба

пјеловито сагледати стање ствари у том погледу, јер ћемо без корјенитог мијења начина на чина на скупштинама, извршним и управним органима, тешко моћи да остваримо обавезе које имамо према самоуправној друштвеној бази и делегацијама.

Из искуства зnamо да од стања друштвене свјести битно зависи и што ће се и како одлучивати. А друштвено-политичке организације, Савез комуниста прије свега, имају значајну улогу управу у формирању такве социјалистичке самоуправљачке свјести, која ће се изразити у првим идејним критеријумима, а они треба да буду подлога за одлучивање о свим важним питањима друштвеног развоја и свим видовима друштвено-економских и политичких односа. Такође, на основу првих искустава, зnamо да делегатски систем, иако још није доволно развијен, омотућава да се слободно искажу и испоље сви интереси и они који рјешење траже у оквиру социјалистичког самоуправљања и ван, па и против њега. Узимамо за сада само оне ичтересе који се налазе у оквиру социјалистичког самоуправљања, а из објективних разлога, често су различити, па и супротстављени. Веома је знајно ако се у извршном виду испоље интереси одређеног радног колектива, односно погона, мјесне заједнице, општине или одређене друштвеној дјелатности. Предности делегат-

ског система изражавају се, међутим, тек у способности да се из мноштва интереса добије синтеза која ће одговарати дугорочним интересима свих, а то је могуће постићи само на основу стрпљивог и истрајног рада на усаглашавању појединачних и заједничких, непосредних и дугорочних интереса.

Без претјеривања се може рећи: пробна тачка делегатског система је ефикасност у одлучивању о виталним питањима друштвеног развоја и ефикасност у остваривању усвојених одлука. Остваривање тога не би смјело да зависи од просјечног стања друштвене свјести у свакој одређеној делегацији, основној организацији у друштвеним радом или мјесној заједници. То мора да буде и резултат организованих, добро усмјерених, свјесно ангажованих социјалистичких снага друштва у оквиру Социјалистичког савеза, али у водећу улогу Савеза комуниста.

Тек предстоји озбиљан посао на саобраћавању улоге друштвено-политичких организација потребама које пристичу из делегатског система. Ријеч је о мијењању тежишта рада друштвено-политичких организација: када оне кроз те основне ћелије, буду постале живи, активни организми у свакој самоуправној организацији и заједници, кад буду дјеловале унутар делегација, оне ће моћи да остварују непосредан утицај и када је у питању остваривање синтезе, односно ефикасност у одлучивању и остваривању усвојених одлука.

ДОСЛѢДНИ ВОЈНИЦИ РЕВОЛУЦИЈЕ

ДРАГИ ДРУЖЕ ТИТО,

На нашој данашњој изборној скупштини критички смо сагледали и оцијенили наш рад у протеклом периоду, наше резултате и успјехе и наше слабости. Констатовали смо да смо доследно слиједили Твоје поруке и били активни у извршавању задатака које је пред све нас постављао Савеза комуниста. Усвојили смо закључке и задатке за наш будући рад, полазећи од ставова и порука историјског Десетог конгреса СКЈ, Шестог конгреса СК Црне Горе, Седмог конгреса СУБНОР-а Југославије, новог Устава и наше конкретне праксе. Бићемо до краја ангажовани у њиховом реализовању.

Инспирисани Твојом неуспоредивом личношћу и тековинама које смо под Твојим руководством остварили, као увијек активни војници револуције бићемо доследни у борби за очување континуитета револуције, очувању и развијању њених тековина, одлучни у савлађивању слабости и у обрачуна са антисамоуправним појавама и снагама.

У јединственом фронту организованих социјалистичких снага, са Савезом комуниста на челу, упорно ћемо радити и борити се за остваривање и развијање нашег социјалистичког самоуправљања, за доминантни положај и одлучујућу улогу радничке класе.

Своје револуционарно искуство и знање несебично, немо и даље преносити наше грађане, радне људе и посебно, младе, јачајући тиме нашу општепародну одбрану, безбједност и друштвенију самозаштиту.

Посебну пажњу посветићемо развијању и његовању револуционарних традиција, васпитавајући младе на свјетлним примјерима из НОР-а, али и нашим личним примјером и практичним понашањем и радом дна.

Поносни на нашу херојску НОР и револуцију, наши велики допринос побједи над фашизмом, на побјedu и слободу које смо извојевали по цијени огромних људских и материјалних жртава, ми и овом приликом одлучно дижемо свој глас против свих оних који покушавају да фалсификују и обезврјеђују историјску истину о нашој НОР и револуцији и омаловаже допринос који су, у току другог светског рата, својом оружаном борбом против окупатора и домаћих квислинга, дали наши народи и народности.

Упућујући Ти, драги друже, Тито, наше борачке поздраве и изразе наше љубави и привржености, ујевравамо Те да ћемо, као и увијек, доследно слиједити пут којим нас водиши Ти и Савез комуниста Југославије ка остварену историјских циљева радничке класе.

УЧЕСНИЦИ ИЗВОРНИЕ СКУПШТИНЕ
СУБНОР-а ОПШТИНЕ БУДВА

ДАНИ МУЗИКЕ БУДВА — СВЕТИ СТЕФАН

Са свечаности отварања Фестивала

ИЗ ДАНА У ДАН

Тврајући крајим пригодним говором Фестивал, његов директор **Цвијетко Ивановић** је, између осталог, обавијестио присутне да су организацију ове значајне манифестације спровели ове године Удружење музичких умјетника Црне Горе и Културни центар из Будве. Као основне задатке ове смотре, Ивановић је истакао да она окупља што је у одређеном тренутку најискричније у домуену извођачке музичке уметности, а доприноси продубљивању сарадње југословенских музичких умјетника на узвишењу послу стварања социјалистичке културе и да становницима будванске ривијере, која је још давнина била сцена разноврсних историјских забивања, пружи најдивније доживљаје из области музике.

Селектор умјетничког програма, **Радивоје Спасић**, диригент Симфонијског оркестра РТВ Сарајево, одабрао је за прву вече „Црногорску рапсодију“ Цвијетка Ивановића, затим изврсно изведене „Симфонијске варијације за клавир и оркестар“ Језара Франка, и „Фантазију за клавир, хор и оркестар“ Лудвига Бетовене.

Поред пијанисте **Николе Рацкова**, другог дана Фестивала, на поподневном и вечерњем програму, доминирали су умјетници из Македоније — **Киро Божиновски** (флаута), **Киро Савидовски** (обоа) и **Татјана Шопова** (харфа), која је презентирала „Сонату“ Жермене Ташафер, „Варијације на тему у старом стилу“ Карлоса Салзеда и „Три преудија“ Алојза Среботњака.

Фимчо Муратовски дириговао је Симфонијским оркестром РТВ Титоград на вечерњем концерту, којом приликом су изведена дјела Волфганга Амадеуса Моцарта („Тијас“ и „Концерт у А-дуру за клавир и оркестар“), Јохана Кристијана Баха („Концерт у F-молу за виолу и гудачки оркестар“) и Лујија Бокеријија („Концерт у D-дуру за флауту и оркестар“).

Рајмунд **Ликић** (кларинет) уз клавирску пратњу **Изолде Амброжић-Милашевић** и кларинског дуа **Аленке и Игора Деклеве** наступили су у камерном концерту трећег дана Фестивала. Ликић је за свој реситал одабрао „Сонатину за кларинет и клавир“ од Баха, композицију „Меатус“ за соло кларинет од Милана Јеличанића и „Сонату Бревис за кларинет и клавир“ од Златана Зауде.

Истог дана увече представили су се млади умјетници **Младен Главиновић** (обоа) и **Бранко Станић** (вогодишице) прве награде на Југословенском такмичењу младих музичких умјетника у Загребу, пијаниста **Љубо Гашпаровић**, који је на истом такмичењу освојио трећу награду, као и посебну награду за најбоље изведену Бетовенову сонату у Загребу 1975. године, кларинетиста **Никола Срдић**, који је добио диплому на Међународном такмичењу у Минхену 1973. године.

Главиновић је уз клавирску пратњу **Мирко Нохте** извео „Сонату за обоу и клавир“ Јаула Хиндемита, а затим „Три романсе“ Родберта Шумана. Гашпаровићево импресивно извођење Бетовенове „Сонате оп. 57 у F-молу“ указује на изванредне могућности развоја његовог даровитог умјетника. **Никола Срдић** се, изванредно функционалну клавирску пратњу Александра Коларевића, представио „Ка-причом за кларинет“ Хенрика Сутермајстера,

ФЕСТИВАЛ ЈЕД...

КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА ШТАМПУ

Не само за музичаре већ

ПОДИЗАЊЕМ ФЕСТИВАЛСКЕ ЗАСТАВЕ НА БЕДЕМЕ ГРАДА НЕГО СТАНОВНИКА, ДЕФИЛЕОМ ГРАДСКЕ МУЗИКЕ И КОНЦЕРТОМ КЕСТРА РТВ ТИТОГРАД И МЈЕШОВИТОГ ХОРА „СТАНКО ДРАГОЗДЕНКОМ НОВАК И ЈИЉАНОМ ПОНОМАРЕВ И ДИРИГЕНТОМ ЈАЧКОМ СИДИЋЕМ“ ЗАПОЧЕЛЕ СУ 26. МАЈА 1975. ГОДИНЕ У САЛИХОХОТЕЛА „АВАЛА-ЗИКЕ“, ФЕСТИВАЛА КОЈИ СЕ ВЕЋ ЧЕТВРТУ ГОДИНУ ОДРЖАВА ГОРСКОГ ТУРИЗМА — БУДВИ И У СВЕТОМ СТЕФАНУ. ЊЕГОВИ МНОГОБРОЈНИ ДОМАЋИ И СТРАНЕ ПУБЛИКЕ, ПРИСУСТВОВАВИЋ, ПРЕДСЕДНИК ПРЕДСЕДНИШТВА СР ЦРНЕ ГОРЕ, БУДИСТИЧНИК СКУПШТИНЕ СР ЦРНЕ ГОРЕ, КОЈИ је БИО ДОМАЋИН ОВЕГО ИВАЧЕВИЋ, ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ БУДВА СТАВНИЦИ ПОЛИТИЧКОГ И КУЛТУРНОГ ЖИВОТА НАШЕ РЕПУБЛИКЕ СТРАНА ИМЕНА ИЗ МУЗИЧКОГ ЖИВОТА, КАО И ПРЕДСТАВНИК СРЕДСТАВА ЈАВНОГ ИНФОРМИСАЊА

Петросљедњег дана музичке смотре, 31. маја, у просторијама Клуба делегата одржана је конференција за штампу коју је отворио директор Фестивала **Цвијетко Ивановић**.

— Интересује ме — почeo је **Бранко Јокић**, новинар Радио-телевизије Титоград — како Фестивал обавља образовну функцију и колико у томе успијева, затим број посетилаца на концертима, без премијерног и завршног, колико представа стаје она смотра и ко их обезбеђује, најзад да ли се размишљао о томе да се она одржава у неко друго вријеме, а не крајем маја?

У одговору на питања, **Цвијетко Ивановић** је истакао да Фестивал, у склону осамнаест савезних манифестација за које су потписани међупублички споразуми, финансирају, и то потпуно, републике које шаљу своје извођаче. „Вrijeme одржавања Дане музике“ — наставио је Ивановић — „зависио је од слободних термина умјетника, професора на музичким академијама, на којима испити почину у јуну.“

Говорећи о широј концепцији Фестивала, **Др Мирослав Лукетић** је нагласио да она обухвата приближавање врхунских музичких дјела и врсних умјетника радном човјеку, развој музичке културе и обогаћивање општескултурног живота у Црној Гори. „Друго је питање“ — рекао је он у наставку излагања — „колико смо успјели у остваривању тих задатака. Иако је прије извјесног времена основана музичка омладина, а ученици постaju све редовнији гости на концертима, треба, поред свега тога, рећи да се налазимо на старту. Оријентација је да све више младих буду посјетиоци Фестивала који треба да прошири регион, чиме би се остварила образовна

функција смотре. Што се тиче трошкова везаних за организацију Дане музике, њих обезбеђују Републичка заједница за културу — 100.000,00 динара годишње, Радио-телевизија Београд — 90.000,00, Југословенска радио-телевизија — 30.000,00 динара. Значајно је учешће основних организација удруженог рада „Авала“ и „Свети Стефан“. Културни центар и „Зета филма“.

У вези питања које се односи на број и структуру посетилаца, ево одговора на основу статистичких података: у току четири године одржано је 55 премијерних и шест репризних концерата. Посетилаца је било: 1972. године — 1200, године дана касније — 1400, прошле године — 2000. Једну трећину те публике чинили су страни туристи. Иако овогодишњи подаци нијесу комплетирали, очигледно је да у односу на 1974. број посетилаца опада!

Иначе, као домаћин Фестивала, Културни центар нема утицаја на формирање програма. Чинићица је, међутим, да би сарадња са селекторима била веома корисна.

.... Рачунајући учешће република и покрајина у финансирању — по други пут је узео ријеч **Цвијетко Ивановић** — „цијена фестивала прелази милион нових динара. Али, иако велики, трошкови су до сада увијек били до задњег динара покрivenи. Желио бих још нешто да истакнем: ови програми су увијек били премијерни, а самим ове године у укупном програму југословенска музика била је заступљена са 150 минута. Затим: капацитети дворана не омогућавају знатније повећање броја посетилаца“.

.... Концепција Фестивала — изјавио је савезни селектор **Радивоје Спасић** — „прилагођава се систему финансирања.

ПУТЕВИ МУЗИКЕ У ЦРНОЈ ГОРИ

У оквиру ФЕСТИВАЛА ДАНИ МУЗИКЕ отворена је у просторијама „Зета филма“ интересантна изложба „Путеви музике у Црној Гори“ са примјерима нота, фотографијама, разним документима, као и композицијама аутора — зачетника музике у Црној Гори. Занимљиво је истаћи да је на Цетињу основано друго по реду у Југославији — послије панчевачког — пјевачко друштво. Тек 13 година послије тога основано је пјевачко друштво у Београду. При цетињском двору окупљали су се тада многи ондашињи врсни музичари и музички педагози, посебно из Италије и Чешке, под чијим су утицајем створене и прве генерације црногорских музичара и композитора. Међу првима били су **Шпиро Јовановић**, **Шпиро Огњеновић**, **Јово Кадић** и, свакако најинтересантнија **Јелена Поповић**, прва жена композитор на Балкану, која је рођена 1854. године. Изузев да је отишла у Одесу, одакле је слала на Цетиње своје композиције, међу њима и једанаест на текстове **Ристе Милића**, о њој се ништа више не зна. Први школовани црногорски музичар био је **Јован Иванчић**, који је 1889. године дипломирао на академији у Прагу и не дugo потом трајично преминуо.

Прије неколико година први пут су озвучене композиције књаза Мирка Петровића, другог по реду сина краља Николе, музичара, посленика на литерарном пољу и сликар. Његове композиције представљене су у Паризу почетке црногорског музичког стваралаштва, побијајући увритељено мишљење да се из ових крајева могу очекивати само гусле и фолклор.

Први оркестар, војни, основан је 1870. године на Цетињу, а 1860. се у цетињском Институту за дјевојке професионално изучавала музика под вођством наставника из Русије и Чешке. Тих година наставала је хорска друштва у многим градовима Црне Горе. Прва је музичка школа за грађанство основана 1932. године на Цетињу, а 1938. друштво „Бранко Радичевић“ у Подгорици окупљало је око 200 ученика уз знамените музичаре и музичке педагоge како што су били **Алекса Ивановић**, **Миљан Чејовић** и други.

Данас у Црној Гори ради 14 низких музичких школа и једна средња. Прије десет година постојала је, при Педагошкој академији, катедра за музiku која је осposobila двије генерације наставника музичког васпитања.

ЈЕДИНСТВЕН У НАШОЈ ЗЕМЉИ

КАЗАЛИ СУ...

ре већ и за публику

НА БЕДЕМЕ ГРАДА КОЈИ ИМА ВИШЕ ГОДИНА МУЗИКЕ И КОНЦЕРТОМ СИМФОНИЈСКОГ ОРКЕСТА „СТАНКО ДРАГОЈЕВИЋ“, СА СОЛИСТИМА И ДИРИГЕНТОМ ДУШАНОМ СКОВРАНОМ, ХОТЕЛА „АВАЛА“ СВЕЧАНОСТИ „ДАНА МУЗИДИНУ ОДРЖАВА У „МЕТРОПОЛИ ЦРНОГ СТЕФАНА“. ЊЕГОВОМ ОТВАРАЊУ, ПОРЕД ТЕ, ПРИСУСТВОВАЛИ СУ ВЕЉКО МИЛАТОВИЋ, ЦРНЕ ГОРЕ, БУДИСЛАВ ШОШКИЋ, ПРЕДСЛЕДНИК ДОМАЋИН ОВЕ МАНИФЕСТАЦИЈЕ БРАНКО ОПШТИНЕ БУДВА, ЗАТИМ БРОЈНИ ПРЕДСЛОВОАТА НАШЕ РЕПУБЛИКЕ, ПОЗНАТА НАША И ПРЕДСТАВНИЦИ ШТАМПЕ И ДРУГИХ

се тиче трошкова
у Дану музике, њих
заједница за културу
годишње, Радио-
— 90.000, Југословенски
— 30.000, динара.
новних организација
и „Свети Стефан“,
Зета филма“.

е се односи на број
да, ево одговора на
датака: у току че-
је 55 премијерних и
зата. Посетилаца је
900, годину дана ка-
дине — 2000. Једну
или су страни ту-
шни подаци нијесу
је да у односу на
нада!

и Фестивала, Кул-
јаца на формирање
е, међутим, да би
била веома кори-
шћеје република и по-
” — по други пут
авовић — „цијена
нових динара.
шкови су до сада
динара покрivenи.“
да истакнем: ови
и премијерни, а са
програму југословен-
заступљена са 150
ти дворана не омо-
ћење броја посје-
тника“ — изјавио
адијоје Спасић —
финансирања.

Ј ГОРИ

цина први пут су
њаза Мирка Пет-
сина краља Нико-
на литерарном по-
композиције пред-
чеке црногорског
побијајући уври-
з своих крајева мо-
и фолклор.
и, основан је 1870.
о се у цетињском
кофесионално изу-
вом наставника из
цина настајала су
м градовима Црне
кола за грађанство
а Цетињу, а 1938.
ији“ у Подгорици
ника уз знамените
агоге како што су
Миљан Чејовић и

ради 14 низих
на средња. Прије
е, при Педагошкој
музики која је оспо-
наставника музич-
ради Фестивала“.

ЗНАЧАЈНА МАНИФЕСТАЦИЈА

БУДИСЛАВ ШОШКИЋ, предсједник Скупштине СРЦГ:
„...Подршка коју је овај Фестивал нашао међу оруштено-политичким и културним факторима наше Републике резултат је чаростог уважења да је он и те како потребан овом крају, првенствено ради осживљавања овашњег културног живота — што не се образути и на културном животу цијеле републике, као и ради популарисања нашег музичког стваралаштва у свијету“.

БРАНКО ИВАНЧЕВИЋ предсједник Општинске скупштине:
„...Сигури смо да је овогодишње свесрдно ангажовање будбамске општине, што се огледао кроз активно оједињење наше Културног центра у припремама Фестивала, одговор на неке примједбе да се наша општина није доволно „бавила“ овим Фестивалом претходних година. Ове године је то, заиста, наш Фестивал, како по припремама које смо спровели тако и по оном што очекујемо од њега — активирању свестраног културног живота на нашем подручју, и то првенствено оног његовог дјела у који се укључију домаће становништво. И, да добам, непотребно је наглашавати колико за нас значи да у својој средини видимоrenomirane југословенске умјетнике преко којих се, а то је наша највећа жеља, повезујемо с осталим културним центрима наше земље“.

Радун МИЋКОВИЋ, помоћник секретара за образовање, науку и културу:

„...ДАНИ МУЗИКЕ су једна од најзначајнијих културних манифестација у Црној Гори, а и нећемо погријешити ако кажемо да и међу југословенским она заузима значајно место. Овај Фестивал привлачи, из године у годину, све већу пажњу културне јавности, јер то је једна од ријетких прилика да се прикажу напори наших стваралаца и да се у овој средини оцјеније дometи и достижења умјетника из других република и покрајина. Ово је, осим тога, јединствена прилика да се, бар на овом подручју, интензивије повежују културне и привредне дјелатности. У првој пријеми то су конкретији везе с туристичком дјелатношћу, но сигури смо да то је једино што треба очекивати од реализације ове сарадње. Један од најважнијих резултата свакако је повећање интересовања за музiku међу младима и ради тога, а и као и једну од могућности даљег постојања овог Фестивала, неопходно је проширење подручја његове дјелатности и на друга места дуж обале и унутрашњости наше Републике. И, на крају, тај Фестивал реализован је уз свесрдну помоћ свих републичких и покрајинских заједница за културу“.

ГОЈКО ДАПЧЕВИЋ, предсједник Културно-просајетне заједнице СР Црне Горе:

„...ДАНИ МУЗИКЕ су веома корисна и значајна манифестација која по свом трајању већ постаје традиционална, а по својим дometима превазилази границе наше земље. Њена је највећа вриједност што окупља умјетнике из свих култура наших народа и народности и тако постаје значајан мост који спаја културе наших народа са широким аудиторијем љубитеља музике“.

БОРО РАДУЛОВИЋ, секретар Републичке заједнице за културу СР Црне Горе:

„...Сматрам да је ова манифестација нашла право и сигурно место у међурепубличким споразумима, јер је она резултат наших заједничких интереса. Наши удруженi напори дали су одговарајуће резултате, а протекли временски интервали осигурао је овој манифестацији изузетан значај за музичку културу у цијелој нашој Републици. Да би се ово још више и боље потврдило, потребно је проширење подручје овог Фестивала и на друга места у Црној Гори“.

МИЛОВАН ПАЈКОВИЋ, предсједник Извршног одбора Републичке самоуправне заједнице културе:

„... То је смотра правих и трајних музичких вриједности. У, најближем речено, поплави осредњости у нашим музичким програмима, дали музике му дођу као нека врста отражења и освјежења од свега тога. Фестивал за културни живот Републике значи корак даље у настојањима, тежњама и жељама ка вриједном и добром“.

ОЛГА БОЛДОЦКА, продекан Музичке академије у Прагу:

„...Фестивал је, такође, тек почeo са својим постојањем. Но, континуитет у слању материјала, фотоса, штампаних текстова и плаката свакако би допријењио његовом популарисању, не само у Прагу, већ и у осталим европским музичким центрима. Посебно ми је драго да се Фестивал обраћава управо овде, на Црногорском приморју, и то не само због изузетне лепоте амбијента него и због значаја који ће имати, и већ га има, за музички живот овог краја. Драго ми је, такође, а сматрам и то њеном великом вриједношћу што ова смотра окупља на једном мјесту толики број врсних умјетника из цијеле ваше земље, а то много значи за саме умјетнике...“.

У ОГЛЕДАЛУ КРИТИКЕ

„... Представе Франкове „Симфонијске варијације за клавир и оркестар“, највредније дјело на овом концерту, оставиле су најбољи утисак, без обзира што недовољан број проба са оркестром попуњеним бројним вриједним музичарима са стране, није обезбједио беспрекорну унгарност. Што у њима извршачке концепције изврсног солисте Зденке Новак и диригента Душана Сковрана нијесу ишли увијек истим током, можда је донринијела пренаглашена акустика хотелске дворане...“

„... Пијаниста Никола Рацков потврдио је свој афишијет према дјелима класичара концентрацијом код сваког детаља, елеганцијом, одјереностју и лаконијом, преносио је до нас разиграност Моцартових арабески...“

„... Реситал познатог словеначког дуа Аленке и Игора Деклеве сјединио је дјела Марија Когоја, Паула Хиндемита и Јоханеса Брамса. Високим професионализмом, идентичним поимањем интерпретационог мишљења и, наравно, обавезном музикалношћу, они су нам прво приближили гинку и садржајну Фугу словеначког композитора Марија Когоја, на коју се затим изванредно надовезала „Соната за клавир четвороручно“ Паула Хиндемита, мајстора камерне музике...“

„... Кипитећи богатством расположења, пјесник, лирик, драматик, сатирик с неограниченом палетом нијанси и сјенчеви, клавирски сарадници Александар Коларевић, на овом концерту, на исти начин као и претходног дана, приредио нам је ријетко доживљјено одушевљење...“

(Марија Радуловић-Вулић
„ПОБЈЕДА“)

Загребачки квинтет у Галерији „Санта Марија“

ГОСТ РЕДАКЦИЈЕ

СЛИКАР КОНСТРУКТИВИЗМА

МИЛОШ КАВАЈА, рођен у Добреком селу код Цетиња, завршио је Педагошку академију у Нишчићу, Београду и Дубровнику, а у иностранству у Чикагу, САД, у организацији Мјесног универзитета и Националне галерије САД. Више пута излагao је групно у земљи и иностранству. Добио је признање поводом 50-годишњице II вуковар-

Каваја: Моја Монализа

ског конгреса КПЈ, затим споменицу солидарности и награду Универзитета у Чикагу за успјешно остварење на пољу оригиналног ликовног изражавања.

Поред сликарства, Каваја се бави и еписатељством. Како је сам изјавио, он тежи да бојом запише све интересантно, односно да прије времена заврши „све оно што је судбина одредила“.

С обзиром да његово сликарство говори о особитој оригиналности, замолили смо Кавају да нам објасни свој израз.

— Свака моја изложба носи назив — ретроспектива мого тренутка. То је зато што остављам сваком посетиоцу да доноси своје мишљење о мом сликарству. Свако дјело излази из дна моје душе. Ево шта је рекао бард наше умјетности Пеђа Милосављевић, пријатник отварања једне моје изложбе у Београду: „Као је са успехом

излагао на Цетињу, и велики број његових слика налази се код колекционара у земљи и иностранству. У Чикагу господин Анастаполо Георге посједује око 50 његових слика и има намјеру да му приреди изложбу у САД. Неколико његових радова налази се у Њујорку код Др Есермана, универзитетског професора, као и известан број радова у Лондону, Минхену и Венецији. Свај млади сликар поси у себи праву стваралачку ватру, јер је био у стању да се огледа и на књижевном плану, а осим тога припрема и мултимедијалне слике-конструкције, које су дно његових преокупација, паралелно с најновијим тежњама у савременој умјетности“.

— Ваша прошлогодиšња изложба у Дубровнику, у галерији „Либертас“, доживјела је признање критике и публике; реците нам нешто о тој изложби.

— Што се тиче пропагандног ефекта од кога често зависи културне манифестије ове врсте, могу да кажем да ме је Галерија „Либертас“ веома пријатно изненадила тиме што су сви који су желели да виде моју скромну изложбу дошли захваљујући, прије свега, штампи, радију и телевизији, који су је најавили. Захваљујући томе, за 20 дана колико је била отворена, изложбу је видјело неколико хиљада посетилаца из земље и иностранства. Продајом слика био сам, такође, веома задовољан — куповали су их људи из Сплита, Загреба, Сарајева, а од странаца, што ме је посебно обрадовало, деглатација из Мексика за Галерију „Панчо Вила“.

— Модерна галерија у Будви припрема Вашу изложбу за јул мјесец. Шта очекујете од те изложбе?

— Излагаћу први пут у Будви, која је постала један од најинтересантнијих културних центара Црне Горе, бар за нас ликовне умјетнике. Очекујем да ће моје слике пријатно изненадити све one који воле умјетност.

Станко Паповић

тако заједничка каса на крају бити тунија.

Према ријечима Бранка Бојковића, добар раб омогућио је успјешно спроведену интеграцију у оквиру „Монтенегротуриста“. Набавка, продаја и друге обједињене службе биле су много ефикасније.

Колектив ООУР „Авале“ је на почетку прошлогодиšње сезоне предузeo низ мјера којима се стимулише рад сваког појединца. Тако је, на пример, спроведена анкета међу 30.000 гостiju, која је дала одговоре на питања ко је најбоље радио. Након сумирања резултата најбољи радници били су заслужни признана. Њих петнаестак појетија су Саветски Савез, Шпанију и друге земље.

Највећа „тековина“ ове младе организације је изванредна хармонија која влада унутар колектива у коме међуљудски односи могу служити за пример.

— Свако одговора за свој рад — каже Љубо Васовић, секретар партијске организације. — Чланови Савеза комуниста претњачи су у стварању здраве климе и убрзо су их сlijedili сви у колективу. Нема забуџавања, послује се по десет и више часова, није било боловања и перада. Знали smo да ће једино

У учионици Средње туристичке школе

НА ЧАСУ ПРЕД КРАЈ ГОДИНЕ

ДОБАР БРОЈ БУДВАНА чија се дјеца налазе на школању у другим мјестима или који немају у кућама средњошколце, не знају да у њиховом граду постоји већ годину дана туристичка школа, и да ће ускоро тридесетак младића и дјевојака добити свједочанство. Школа има само једно одјељење и ради у оквиру Школског центра из Тивта. Њено отварање иницирала је и помогла Скупштина општине. Сада у овој школи ћаци из Будве, Светог Стефана, Петровца и околних села могу да стекну средње образовање.

Обрадовали су јој се ученици и њихови родитељи. Истина, многи су, у почетку, сумњавао вртјели главама, мислећи да ће она бити кратког вијека, али су брзо демонстрирани, пошто се, ево, стигло и до краја школске године. Уз дosta напора, постигнут је лијеп успех.

Школа је смјештена у једном дијелу хотела „Славија“. Двје просторије су адаптиране за учионице, а већ су у току припреме за проширење тог простора — најесен се већ формира друго одјељење, а вјероватно ће бити отворено и одјељење гимназије. Иако није права школска зграда, учионице су лијепо uređene, а наставници су лијепо уређени и учила нови.

Школовање траје четири године. У току прве двије године учионице су предавања из таčkovih општих предмета. Они који желе да наставе још двије године, након завршног школовања добијају звање туристичких техни-

чара. Звање квалификованог радника, кувара или конобара, стиче се за три године.

Присуствовали смо једном часу. Методом квиза пројерован је знање ученика пред крај године. Рекоше нам да често практикују такав вид рада, који је и претпостављен програмом.

Учионици су подијељени у четири групе „а“, „б“, „ц“ и „д“. Они чине и жири. Миљивоје Рајковић је водитељ квиза, највисочији је и најслободнији. Одговора се на питања из свих предмета.

Један од задатака гласи: „Преведите на њемачки језик реченицу „Тамо сам, у природи, схватио, да страх пишта не помаже и пишта не користи“.

Екипа „б“ даје половичан одговор, који, ипак, задовољава, јер се овај језик учи први пут.

Слиједе питања: како се дијели палеозоик, који су центри црне металургије у Шпанији, Архимедов закон... Милица Митровић најбоље одговора на питања из географије, а има само двојку. Доскора је имала једнину. — Знате, било је до ста слабих оцјена послије полугodiшta — каже професорица Нада Поповић, која руководи овим одјељењем. — Али, учило се и лијепо одговарају.

Милица Стојановић је „специјалиста“ за језике — има петице из њемачког и енглеског. Али, као да се мало, збунила — мијеша неподређени начин и прошло вријеме. Криво јој је, па настави да одговара и на питања оних из других група.

Виолета Кујунџић је најбољи ћак у разреду и главни је „шантак“. Предраг Дејановић воли да буде у „цепитру пажње“.

Они са јединицама су најактивнији — близи се крај године, па су „кампањаши“ навалили.

— Ипак је добро — каже професорица Поповић. — Уписали смо углавном оне с довољним и добрым успјехом.

У дневнику „ситуација“ није тако лопта. Управо, успјех је знатно боли него на

полугodiшtu. Најслабије се „стоји“ из српскохрватског језика и математике, где је просјек на полугodiшtu био испод двојке. Али, већина се „трнула на пријеме“, па неће бити много ћака који ће понављати разред. Поправних ће, наравно, бити.

Питања се увека постављају. Жири, у једном тренутку, мора да интервенише. Предраг Дејановић тврди да нијесу учили која су дјела Џорџа Гордана Бајрона. Све се добро завршава, други ученик одговара на то питање.

Екипа „д“ је најближа поједи. Марија Крута предводи своје вршњаке, брзо одговара, баш као и чланови њене екипе који се дошаптавају. Неко рече да се екипа „д“ служи књигом, што није било тачно. Жири је на вријеме интервенисао и његов предсједник, ученица Нада Поповић, објављештава да „примједби нема мјеста“. Екипа „д“ је, збиља, најбоља, Сакупила је 25 поена. Друго мјесто у заузеле екипе „б“ и „ц“ са по 16 бодова, док је екипа „а“ освојила два бода мање. Није помогло ни то што је с њима била и Виолета Кујунџић, најбоља у разреду.

Екипу побједника чинили су Марија Крута, Далибор Петковић, Себија Пеликовић и Јиљана Кујача. Они се љетос неће морати мучити око спремања поправних испита.

— Дојите опет — поздравише нас — ваљда ћemo боје одговарати, негде ујесен, када нас буде више...

Саво Греговић

ПОВЕЋАЊЕ БРОЈ ЛЕЖАЈА

Одмаралиште Алексиначких рудника „Морава“, на самој обали мора у Будви, мора да ове године да прими по сто радника у смјени, што значи да ће готово удвоstrучити смјештајне капаците.

Према ријечима управника одмаралишта, Ђура Младеновића, цијене исхране остају на прошлогодишњем нивоу, док ће питање бити нешто скупље него у прошле године. Дневни пансион углавном у сезони стајаје 90, а у предсезони 60 динара.

Испред одмаралишта уређена је башта, која ће отпочети да ради 15. јуна, када стиже и музика која ће забављати госте. Иначе, одмаралиште од прошле године ради и преко зиме.

Марко Гильча

Награде у праве руке

Добре познаваоце туристичких прилика на Црногорском проморју није изненадило вијест да је овогодишња Правомајска награда Привредне коморе Црне Горе припала ООУР „Авала“ — Бачини.

Ова основна организација у дужјем раздоба постига је у прошлoj години изванредне резултате и тако стекла епитет најбоље чланице „Монтенегротуриста“. Са 2450 лежаја у хотелу „Медитеран“ и „Белачи“, „Монтенегротуриста“, „Сплендио“, 150 стајних радника и 450 „сезонских“ радника, остварен је укупан приход од преко 50 милиона, а остатак дохотка 5,6 милиона динара или 23% више него у претпрошлoj години. За вријеме од 125 дана капацитети су били попunjени 100%, а остварено је 305.000 ноћења, 12% више него у 1973. години.

— Било је више чинилаца који су доприносили да постигнемо изузетно добре резултате — рекао је Бранко Бојковић, директор ООУР. — Рекао бих да је „клуч успјеха“ у другачијем приступу раду. Друштвена имовина чувала се као своја, радило се по десет и више часова, није било боловања и перада. Знали smo да ће једино

тако заједничка каса на крају бити тунија.

Према ријечима Бранка Бојковића, добар раб омогућио је успјешно спроведену интеграцију у оквиру „Монтенегротуриста“. Набавка, продаја и друге обједињене службе биле су много ефикасније.

Колектив ОУР „Авале“ је на почетку прошлогодиšње сезоне предузeo низ мјера којима се стимулише рад сваког појединца. Тако је, на пример, спроведена анкета међу 30.000 гостiju, која је дала одговоре на питања ко је најбоље радио. Након сумирања резултата најбољи радници били су заслужни признана. Њих петнаестак појетија су Саветски Савез, Шпанију и друге земље.

Највећа „тековина“ ове младе организације је изванредна хармонија која влада унутар колектива у коме међуљудски односи могу служити за пример.

— Свако одговора за свој рад — каже Љубо Васовић, секретар партијске организације. — Чланови Савеза комуниста претњачи су у стварању здраве климе и убрзо су их сlijedili сви у колективу. Нема забуџавања, послује се по десет и више часова, није било боловања и перада. Знали smo да ће једино

С. Греговић

У кабинету предсједника Скупштине општине

ПРЕДСТАВНИЦИ МАКАРСКЕ У БУДВИ

У БУДВИ СУ 23. И 24. МАЈА, као гости Скупштине општине и „Монтенегротуриста“, боравили представници друштвено-политичког и привредног живота Макарске. Предсједник Скупштине општине **Никола Летица**, **Шиме Ранчић**, предсједник Општинског комитета СК, **Горки Пухарић**, секретар Општинског комитета,

секретаром ОК СК и другим општинским руководиоцима. У разговорима је учествовао и **Жарко Драговић**, генерални директор „Монтенегротуриста“, са својим сарадницима.

Констатовао је да ове двије приморске комуне имају доста додирних тачака, нарочито у погледу привредног развоја, који се и у

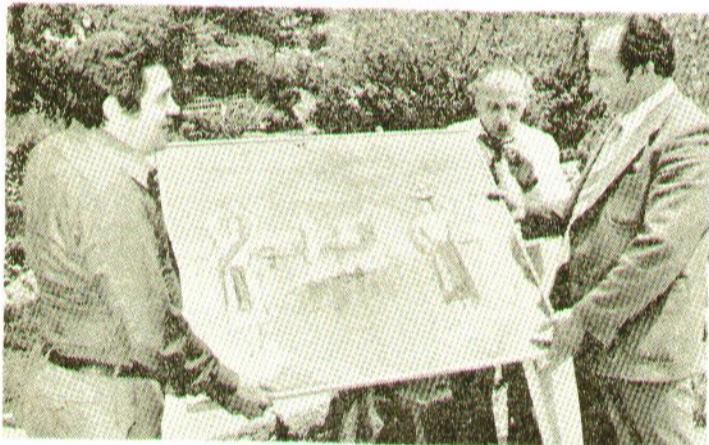
змијењена су мишљења и искуства око рада и организовања Савеза комуниста, функционисања делегатског система, организовања самоуправних интересних заједница, о раду мјесних заједница, комуналним и другим проблемима.

Генерални директор „Монтенегротуриста“ **Жарко Драговић** и његов замјеник **Мишићко Миронић**, упознали су госте с развојем ове највише угоститељске куће на нашем Јадрану и о концепцијама даљих интеграционих процеса у угоститељству на Црногорском приморју и у Црној Гори уопште.

Делегација Макарске посетила је неколико основних организација удруженог рада на подручју будванске ривијере, упознала се с начином њиховог организовања на уставним принципима, условима ангажовања сезонске радне снаге и угоститељству и другим проблемима.

Првог дана боравка гости су обишли Свети Стефан и Петровац, где су положили вијенац на споменик палих бораца. Предсједник општине **Бранко Иванчевић** за госте из Макарске приредио је ручак у селу Брајићима, где су им уручени и пригодни поклони.

Делегација Будве посетиће Макарску у току јуна, када ће се наставити разговори о даљој сарадњи ове двије комуне.

Бранко Иванчевић предаје поклон

СК, и други политички и привредни функционери.

У току дводневног боравка гости из Макарске водили су разговоре с **Бранком Иванчевићем**, предсједником Скупштине општине, **Блажком Ивановићем**, предсједником Општинског комитета СК, **Миланом Митровићем**

Пред споменик у Петровцу

УЗ ЈЕДНО ПИСМО ЧИТАЛАЦА

О локацијама — „иза окуке“

ЈАВЉАМО СЕ У ВЕЗИ ПИСМА под горњим насловом, објављеног у прошлом броју „Приморских новина“, али не само као читаоци листа, већ, у првом реду, као друштвено-политички радници који сматрају да орган Социјалистичког савеза радног народа не може да буде гласило појединачних чланова редакције, који се, како им као треба, јављају и у улоги читалаца.

Никако нијесу на мјесту алузије ауторима писма Драгослав Новаковић, чија лична карта носи број 569 — Будва, о томе да ли неко има или нема савјести. Можда би боле било запитати се: шта је био повод његовог реаговања — да ли је он био, како каже, лут као грађани Будве, или је посређио био неки други интерес, односно чија је савјест затајила?

Како именује лица која су, како он тврди, користиле свој положај да би издавала локације „за овог или оног пријатеља, друга, рођака“, а не да неодговорно изриче пушталне оцјене и оптужбе, злоупотребљавајући средство јавног информисања у чијем уређивању учествује.

Не улазимо у оцењивање да ли се локација за предметни — подвлачимо: привремени — објекат можда на другом мјесту — вјеријемо да јесте — или објект је донација демократским путем, на предлог комплетних стручних лица.

Другови из „Приморских новина“ требало је да се именују али они не учинили, али се првобитно претпостављало да је издавала локација „за малу дјечију“ а још мање да он буде било чија буџија.

У очекивању да кете обезбиједити простор у листу за ово наше писмо, другарски Вас поздрављамо.

Бранко Иванчевић, с. р.
Станко Гиговић, с. р.
Благоје Брајовић, с. р.

На змајевим дјечјим играма

Ученици Основне школе „Стјепан Митров Љубишић“ представљали су почетком јуна своје вршњаке из наше Републике на отварању Змајевих дјечјих игара и Сусрету пионира основних школа које носе име овог поznatog dječjeg pješnika.

У оквиру богатог литеарног програма на тему „Домовину нашу под сунцем слободе“ пионире из Будве учествовали су са реператулом „Слобода“ и балетском тањиком „Што то шуми Сутјесka?“

Поздрављајући присутне пријатеље свечаног отварања Сусрета у Сремској Каменици, драгана Дејановић је, између остalog, река:

„Почастовани смо и срећни што присуствујемо овим сумретима братства и љубави посвећеним успомени на Чика Јову-Змаја која, подједнако као овде у Сремској Каменици, живи у нашој Будви и у читавој нашој земљи — у свакијем дому и у свакијем срцу. Јер, он је читавог живота био народни човјек, народни пјесник и један од неугасивих огњева на југу-

словенском пјесничком небу. Пјеса је за малу и велику дјечију пјесме кроз чије су стихове треперили откуцији великог људског срца и свијетле тачке ватре дјегласнице. Пјесник дјечије у чију душу треба усавити здраве клице љубави за народ, пјесник омладине коју је требало повести у свети ослободилачки рат. Чика Јова је читавог свог изузетно плодног живота напајао људске стиховима који су, како је требало, биле као мајчињи бртви, а громки и прдорни као побједоносне трубе и по-клици.

Зато његово дјело, као документ срца и савјести, живи на нашим врелим уснацима, а поруке његових пјесама уче се као заједнички аманети: да се родна груда воли, да братство расту крила, да се на славним традицијама напајају нараштаји.

На тај непресушни кладенач љубави и родолубља дошли смо и ми са плавог Јадрана да заједно са свима вама будемо са јечко живим и уашјек младим Чика Јовом-Змајем.“

КВИЗ ЗНАЊА МУЗИЧКЕ ОМЛАДИНЕ ЦРНЕ ГОРЕ

Петровчани најбољи

Миодраг Вучинић, Дубравка Чабреновић и Зорица Пинвић, ученици Основне школе „Мирко Срзентић“ из Петровца, приредили су радост свом граду. Иако најmlаđa ekipa na ovogodišnjem tradicionalnom kvizu znanja Muzičke omladine Crne Gore, koji svake godine organizuje RTV Titograd, oni su u finalnom susretu 25. maja pobijedili ekipu Plava i osvojili titulu prvakova. U prethodnim takmičenjima mladi petrovčani elimišnali su, između ostalih, ekipu Titograda, Četinju, Nikšića, i Bijelog Polja.

Заслуга за успјех petrovачke ekipe добрим дијелом припада наставници музичког васпитања Zagorki Radulović, која је уложила много труда и времена да приpremi svoju ekipu za kviz.

Ученици су, заиста, талентовани и милиниј је с њима радити — каже она — али да није било разумијевања родитеља и наставног колективе уопште, с обзиром на jakу konkurenčiju, ne vjerujem da bismo postigli takav uspjeh. Posesno bix želješ da zažvalim kollegi Aleksandru Čabrenoviću, koji je pripremao teorijski dio kviza.

Како сазнајемо од наставнице Radulović, pripreme za kviz нијесу утицале на општи успјех ове petrovачke trojke odlikova. U školskom dnevniku, поред њихovih imena, od почетка до kraja убиљежене су само petице.

В. Станишић

ПРЕКО ШЕСТ МИЛНОНА ДИНАРА

ЗА АДАПТАЦИЈУ И ОПРЕМАЊЕ
СКУПШТИНСКЕ ЗГРАДЕ

МНОГЕ НАЦЕ ГРАЂАНЕ интересовало је колико је стајала адаптација зграде Скупштине општине. Да би обавијестио делегате и грађане, Извршини одбор Скупштине припремио је информацију о износу који је „жртвован“ да би и грађани и странац могао код овдашњих власти да дође у колико-толико пристојне простоје. Та цијена — 6.147.264,64 динара — није мала, поготово јер се даје, такорећи, из „једног душка“.

Ипак, то не треба да иритира, већ, напротив, да нас опомене како на другим подручјима не бисмо долазили у сличну ситуацију да одједанпут дајемо толике паре.

Грађевинске радове извело је предузеће „Рад“ из Пријепоља за 3.400.000,00 динара, с тим да два милиона плати у овој, а остатак у 1976. години. То је не баш незнатно кредитирање, јер знамо да је негдје почетком 1975. године зграда била готова.

Радове на опремању простираја извео је „ЛИК“ из Сарајева, такође под врло повољним условима — укупни износ од 2.647.264,64 динара треба платити у овој и

наредној години. Да су само за овај средстава опремљене сале за одржавање скупштинских сједница, па би било разумно утрошити их, а да не говоримо да сада све општинске организације имају где да се склоне. Треба нагласити да у трошковима адаптације Републички секретаријат за унутрашње послове учествује са 813.000,00 динара за који се износ умањује обавеза Скупштине општине.

ПРИМЛЕР ДОВРЕ САРАДЊЕ

Анексом уговора између Скупштине општине Будве и Грађевинског предузећа „Рад“ из Пријепоља одобрено је повећање цијене корисне површине за 49 станови које гради ово предузеће. Повећање је проузроковано поскупљањем грађевинског материјала и услуга, па је оно признато на нивоу од 26%. Уговором је била одређена цијена од 3.400,000 по квадратном метру који риспон простора, што је, морамо признати, најпопуларнија цијена која се могла уговорити. Да би угонарачи остали вјерни искреним и добрих намјерама, договорују је да и ово повећање не буде реализовано одједанпут, већ у шест једицака рата, од којих прва доспијева 1. јануара 1976. године.

Анексом уговору утврђено је да будуће не може доћи до поскупљања, без обзира на евентуално ново повећање цијене на материјала и услуга.

М. Р.

ЈЕДНО ПИТАЊЕ — ЈЕДАН ПРЕДЛОГ

Од Јаза до Бечића

Милан Кентера један је од оних Будвани који су имали прилике да активно прате њен динамичан двадесетогодишњи развој и да активно субјектују у стварању новог града, некад познатог као привлачно туристичко излетиште.

Овај крепки педесетогодишњак живи у Будви од 1954. године. И, што је занимљиво, од тада па до данас је на радном мјесту у истој организацији — будванској пошти. Из ње је најбоље уочавао како његов град расте и развија се, како се из дана у дан повећава број поштиљака, како је све више телефонских разговора. Могао је ту, и пошти, да чује и пријеће гостију, да види и осjetи што желе домаћи и страни туристи.

Замолили смо Милана да нам укратко каже што је добро у Будви, а што би, евентуално, требало мјемати и допуњавати.

— Много тога се промијено од када сам дошао у овај град — каже он. — Будва је изашла из својих зидина, простра се по пољу све до Јаза и Бечића. Од малог средњовјековног утврђења никако је град са око 20.000 лежаја у друштвеном и приватном сектору. Изрази су: хотели и стамбене зграде, викендице. Запослило се доста људи, град је постао много већи.

Такав развој, „корацима од седам миља“, прате и одређени недостаци. Мислим да Будва што прије треба да реши питаче канализације, јер пријети опасност од загађивања мора, а и других површина у граду. Недостају и објекти друштве-

Милан Кентера

ног стандарда. У задње време граде се нови објекти: дјечји вртићи, и тржни центар, али то није доволјно. Мислим да би Будва требала да добије и нову пошту, а, исто тако, неопходан је и један дом где би се окупљали млади. Нешто спортивних терена изграђено је (фудбалско игралиште, терени за тенис), али је неопходно доврати започети пливачки базен, као и направити још неки објекат. То, истина, не може бити завршено преко ноги, али једна широка акција свих друштвених снага, може много да допринесе убрзању послова.

С. Г.

Будва - домаћин „трофеја јадрана 75“

БУДВА СЕ ОВИХ ДАНА СПРЕМА за највећи спортски догађај који је овај град никада доживио — Међународни ватерполо турнир — Трофеј „Јадран 75.“, који ће се одржати од 18. до 22. јуна. На овој великој спортској приједрdbi, која представља „генералну пробу“, тј. провјеру форме пред овогодишњим европским првенством, учествују шест најјачих ватерполо екипа света: СССР, САД, Мађарска, Италија, Куба и Југославија.

Кандидати за домаћина ове манифестије били су, поред Будве, Хвар, Дубровник и Ријека. Међутим, Будва је прихватила све услове. Ватерполо савеза Југославије, па јој је тако и припада част да пре-

узме улогу домаћина. Турнир ће се одржати под покровитељством „Монтенегротуриста“ и Скупштине општине Будва. Формиран је Организациони одбор, који ће се старати око припрема, прихватања и смјештаја екипа и гостију. Највише се ради на уређењу базена хотела „Интернационал“ на коме ће се одиграти све утакмице. На базену се поставља велика трибина, која ће моћи да прими око 500 гледалаца, инсталира расvјетa и друго.

Како смо обавијештени, све утакмице с југословенском екипом преносиће Југословенска радиотелевизија и Евренизија.

Владимир Станишић

„МОГРЕН“ - НОВИ ЧЛАН РЕПУБЛИЧКЕ ЛИГЕ

Фудбалери „Могрен“ из Будве успијeli су да остваре давнишњи сан својих највећих — да изборе повратак у Црногорску фудбалску лигу.

Првено је завршено. „Могрен“ је први са 23 бода (утакмица са „Котором“ коју је „Могрен“ добио са 16:2 још није регистрована), док је главни конкурент „Орјен“ из Зеленици освојио бод мањи. У последњем колу Будвани су на свом терену побиједили екипу „Игала“ са 1:0, док је „Орјен“ утакмицу са „Милочером“ доbio пар-форфе 3:0, јер гости нијесу допутовали на утакмицу.

Може се констатовати да су Будвани заслужено тријумфовали. Иако су дugo воđili „мртву трку“ са „Орјеном“, успијeli су, ипак, да буду први, с бодом предностi и тако изборе републи-

чки лигашки статус. „Могрен“ је нарочито добре партије пружио овог пролећа, када је изгубљен само један бод (1:1 са „Орјеном“ у Зеленици). Тим је хомоген, уједи-ран и с неколико изванредних играча — Љубомир Перовићем, Поповићем, Јоком Божковићем.

Овог пролећа „Могрен“ је постигао још два спортска резултата, који најбоље говоре о томе колико је то јак тим: тријумфовали су у купу „Никшић Буџина“, а били су и полуфиналисти купа Црне Горе (у полуфиналу су поражени од екипе „Зете“ у Голубовцима са 3:1).

За овај велики успјех „Могрена“ подједнако заслужни су играчи почев од гломана Љубановића до лијевог крила Поповића, затим агилни чланови управе пред

сједник Милорад Ускоковић, секретар Нешо Божковић и тренери Раде Ђуровић и Никола Ђуричковић.

„МИЛОЧЕР“ ПРИ КРАЈУ

Фудбалери „Милочера“ слабо су играли у првено-ном дијелу првенства и пласирали су се у доњи дио табеле заједно с екипама „Бродоградитеља“, „Слоге“ и „Врмића“. Милочерски фудбалери мораје много озбиљније да се припреме за идуће првенство, уколико уопште буду жељели да се такмиче, јер садашњи тим и начин схватања фудбалске игре нијесу на одговарајућем нивоу.

С. Грегорић

IN MEMORIAM

Дванаестог маја 1975. године павршила се година дана од смрти нашеог драгог, брата, стрица и ујака.

ЛУКО ТОДОРОВА МИТРОВОИЋ

који умрије у Сједињеним Америчким Државама а би сахрањен у Сан Франциску.

Као знак пажње и сјећања на нашег драгог Луку, 1. јуна 1975. године посетили smo породично гробље у ма-настриру Ираскивица и положили цвијеће.

Поучена његовим добrocинским дјелима, родбина покojnog Луке, прилаже 6.000 динара за изградњу Школског центра у Будви. Захвална и ожалошћена родбина Митровић из Светог Стефана

ПРИМОРСКЕ НОВИНЕ ◇ Уређује редакцијски колегијум ◇ Главни и одговорни уредник Владимир Станишић ◇ Издавач: Културни центар

Будва ◇ Адреса редакције: Културни центар „Приморске новине“, Будва Телефон: 82-241 ◇ Број жирија рачуна: 20710-3-1809 код СДК Будва ◇

Штампа: Издавачко-штампарско предузеће „Обод“ — Цетиње ◇ Претплатна: Годишња 48; за иностранство двоструко ◇ Рукописи се не враћају